

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 30.01.2025 року

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Абашнік В. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ В НІМЕЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ СЬОГОДНІ.....	12
Абу Мехада Л., Скорбач Т. В. РОЛЬ ОСВІТИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ	13
Арутюнова С. К., Фоміна Л. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ СТУДЕНТІВ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ	14
Бакаленко І. М., Кравченко Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ОНЛАЙН-ЗАНЯТЬ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	15
Бєлаш М. С., Павловська А. І., Скорбач Т. В. ЗМІНИ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	17
Бондарєва І. Є., Калініченко О. В. АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ	18
Буякова А. Ю., Максимова К. Д., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ТА ПЕДАГОГІЧНІ НАВЧАННЯ	20
Ван Сінь ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	21
Ван Чжо СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРАХ.....	22
Васецька Л. І. ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	23
Гейченко К. І. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА-МОВНИКА ПІД ЧАС ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	24

СЕКЦІЯ № 3. ХІМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ

Білай І. М., Білай А. І. ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ФАРМАЦЕВТІВ-ІНТЕРНІВ	115
Сирова Г. О., Козуб С. М., Чаленко Н. М. ВПЛИВ ДИСБАЛАНСУ ЕЛЕМЕНТІВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ: ХІМІЧНИЙ АСПЕКТ	116
Сирова Г. О., Козуб С. М., Чаленко Н. М., Савельєва О. В. ДЕФЦИТ ЙОДУ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	117
Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ФУЛЕРЕНИ – ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИВАЮТЬ	118
Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М. ХЛОРОФІЛИ І КАРОТИНОЇДИ	119
Сирова Г. О., Чаленко Н. М., Козуб С. М., Савельєва О. В. ХІМІЧНА ТЕРМОДИНАМІКА І БІОЕНЕРГЕТИКА	120

СЕКЦІЯ №4. ФІЗИКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Бондаренко М. А., Зайцева О. В., Пономаренко Н. С., Солодовніков А. С. ВАЖЛИВІСТЬ РОЗУМІННЯ ОСНОВ БІОМЕХАНІКИ СПЕЦІАЛІСТАМИ З ПРОТЕЗУВАННЯ ТА ОРТЕЗУВАННЯ	122
Бондаренко М. А., Зайцева О. В., Солодовніков А. С., Пономаренко Н. С. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОБОТИ ВИКЛАДАЧІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	123
Зайцева О. В., Бондаренко М. А., Солодовніков А. С., Пономаренко Н. С., Литвиненко М. І., Рисована Л. М., Радзішевська Є. Б. НОРМАТИВНИЙ І ВАРІАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ "ПРОТЕЗУВАННЯ-ОРТЕЗУВАННЯ" НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ	125

Лішук С. А., Краснікова Л. В. ВИКОРИСТАННЯ ШІ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ	127
Мельниченко О. А., Рисована Л. М., Радзішевська Є. Б. ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ «ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я» ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D4 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	128
Радзішевська Є. Б., Зайцева О. В., Мацько А. М., Рисована Л. М., Солодовников А. С., Гранкіна С. С. НАПРЯМКИ РОБОТИ КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	129
Рижов О. А., Іванькова Н. А. КОГНІТИВНЕ МАПУВАННЯ ЗАСОБАМИ CANVAS У СЕРЕДОВИЩІ РКМ OBSIDIAN У СИСТЕМІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	131
Рисована Л. М., Гранкіна С. С., Радзішевська Є. Б. РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЄЮ	132
Рисована Л. М., Литвиненко М. І., Гранкіна С. С., Григорук В. В., Алексєєнко Р. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ БІОМЕХАНІКИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ З ПРОТЕЗУВАННЯ ТА ОРТЕЗУВАННЯ	134
Рисована Л. М., Литвиненко М. І., Гранкіна С. С., Попенко О. О. МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО, ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРОТЕЗИСТІВ ТА ОРТЕЗИСТІВ	135
Рисована Л. М., Радзішевська Є. Б., Гранкіна С. С., Мацько А. М. МЕДИЧНА ІНФОРМАТИКА, ЯК СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	137
Строїгелєва Н. І., Рижов О. А. ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМИ OBSIDIAN ДЛЯ СТВОРЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНОЇ БАЗИ ЗНАНЬ СТУДЕНТА МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	138

НОРМАТИВНИЙ І ВАРІАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ "ПРОТЕЗУВАННЯ-ОРТЕЗУВАННЯ" НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ

*Зайцева О. В., Бондаренко М. А., Солодовніков А. С.,
Пономаренко Н. С., Литвиненко М. І., Рисована Л. М., Радзішевська Є. Б.
Харківський національний медичний університет, м. Харків*

Відповідно до сучасної стратегії розвитку вищої медичної освіти, а також існуючих воєнних подій на території України, Харківський національний медичний університет запровадив відкриття нової освітньо-професійної програми "Протезування-ортезування" другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 Технології медичної діагностики та лікування, спеціалізація 224.02 "Протезування-ортезування" галузі знань 22 Охорона здоров'я.

У підготовку висококваліфікованих, компетентних фахівців цього профілю кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики вносить свій змістовний вклад. Враховуючи, що професія протезиста-ортезиста поєднує в собі як клінічні, так і технічні навички, колектив кафедри розробив освітні компоненти, які відображають узагальнені принципи біомеханіки, патології, аналізу ходи, основ матеріалознавства.

Було розроблено такі освітні компоненти:

1. Основи біомеханіки – нормативний, 3 кредити, 90 годин (лекції: 12 годин, практичні заняття: 38 годин, самостійна робота: 40 годин), освітній компонент завершується іспитом. Також для освітнього компонента кафедра готує до друку у 2025 році навчальний посібник.

2. Біомеханічні та технічні аспекти ортезування та протезування кінцівок та хребта (сумісно з кафедрою екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології) – нормативний, 3 кредити, 90 годин (лекції: 10 годин, практичні заняття: 30 годин, самостійна робота: 50 годин), освітній компонент завершується диференційованим заліком.

3. Види основних конструкційних і сировинних матеріалів – нормативний, 3 кредити, 90 годин (лекції: 10 годин, практичні заняття: 30 годин, самостійна робота: 50 годин), освітній компонент завершується диференційованим заліком.

4. Біомеханіка ходи – вибірковий, 3 кредити, 90 годин (практичні заняття: 40 годин, самостійна робота: 50 годин), освітній компонент завершується заліком.

Окрім надання здобувачам вищої медичної освіти основ біологічної фізики, без знання яких неможливим є розуміння фізичних та фізико-хімічних явищ в живих системах, у кафедрі медичної та біологічної фізики і медичної інформатики є другий дуже актуальний напрямок навчальної діяльності. Він пов'язаний з розвитком цифрової трансформації охорони здоров'я, тобто

розвитком цифрових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я, необхідних для оперування в сучасному медичному просторі. У зв'язку з цим, на кафедрі для навчання спеціалістів профілю "Протезування-ортезування" викладалися такі освітні компоненти:

1. Цифровізація системи ортезування та протезування – нормативний, 3 кредити, 90 годин (лекції: 10 годин, практичні заняття: 30 годин, самостійна робота: 50 годин), освітній компонент завершується диференційованим заліком.

2. Європейський стандарт комп'ютерної грамотності – вибіркового, 3 кредити, 90 годин (практичні заняття: 40 годин, самостійна робота: 50 годин), освітній компонент завершується заліком.

Для всіх освітніх компонентів розроблені програми, силабуси, методичні розробки для викладачів, методичні вказівки для здобувачів ЗВО для практичних занять та для їх самостійної роботи. У вільному доступі є всі необхідні матеріали для навчання, а також щира увага наших викладачів, які завжди прийдуть на допомогу.

В осінньому семестрі 2024–2025 навчального року ми завершуємо навчання за всіма вказаними вище освітніми компонентами, попереду заліки та іспитова сесія. На весняний семестр ми можемо запропонувати здобувачам ЗВО за спеціалізацією "Протезування-ортезування" такі сучасні освітні компоненти:

- Медична інформатика;
- Медичні інформаційні технології;
- Рекламно-інформаційні технології;
- Інформатизація в сфері громадського здоров'я;
- Комп'ютерна техніка та методи обробки даних;
- Логіка, формальна логіка та медичні експертні системи;
- Інформаційна політика та цифрові технології у сфері охорони

здоров'я.

Узагальнюючи, можна сказати, що навчання протезистів-ортезистів на кафедрі медичної та біологічної фізики і медичної інформатики надає підвищення професійної компетентності, розширює кругозір поглядів як при формуванні, так і здійсненні планів комплексної реабілітації пацієнтів, забезпечуючи їм активний спосіб життя.